

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

IV Episcopi Argentoratenses ab anno CCCXLVI per quatuor secula
enumerati. Episcopi Moguntini, Wormatienses, Spirenses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

IV

Episcopi Argentoratenses ab anno CCCXLVI per quatuor secula enumerati. Episcopi Moguntini, V Vormatienses, Spirenses.

QVæ ad Rhenum est nobilissima Argentoratensis Ecclesia, excepit olim, vt supra demonstrauius, proprium suæ ditionis Regem, DAGOBERTVM II, filium S. Sigeberti, eiusque est plurimis maximisque beneficiis locupletata & ornata: cuius interim munificentia laus, nomine è posterorum memoriâ eraso, DAGOBERTO I eius auo attributa est, & tantâ exaggeratione, vt post alios scriptores Iodocus Coccius singulari dissertatione hanc Regis beneficentiam commendaturus, in titulo libri indigetet DAGOBERTVM Regem Argentinensis Episcopatus fundatorem. Ab eiusdem DAGOBERTI regno originem illius Episcopatus repetunt Wymphelingus in Catalogo Episcoporum Argentinensium anno MDIUVIII excuso, Bruschius de Episcopis Germaniæ, Demochares lib. 2 de Missæ sacrificio cap. 34, Cratepolius de Sanctis Germaniæ, Guillimannus in Commentario de Episcopis Argentoratensibus, Miræus lib. 5 Notitiæ Episcopatum Orbis, Ruerus par. 2. Antiquit. Vosagens. lib. 2 ca. 4, & passim alij scriptores, qui hoc & præcedenti seculo flourerunt.

Contra hos omnes præualet clarissima auctoritas Notitiæ prouinciarum & ciuitatum Galliæ, temporibus Honorij Augusti conditæ: in quâ hæc leguntur: *Prouincia Germania prima, numero IV, Metropolis ciuitas Mogunziacensium. Ciui-*

tas Argentoratensium. Ciuitas Nemetum. Ciuitas Vangionum. Quibus in vrbibus Sedes tunc fuisse Episcopales manifestum est ex Synodo Agrippinensi, sub Constante, Constantini Magni filio, post Consulatum Amantij & Albini iv Idus Martias, anno CCCXLVI, habitâ. Interfuere Amandus Argentinensium, Iesses Nemetum, Victor Vangionum; consentientibusq; & mandantibus Martino Episcopo Moguntiacensium, ac pluribus aliis, Euphratam Episcopum Colonensem, quod Christum Deum negaret, condemnarunt. Ante illud tempus plures fuerunt Episcopi Moguntini, etiam martyrij palmâ illustres, de quorum recto ordine disputat Serarius lib. 2 Rerum Moguntiacarum cap. 24, ac vigesimum eius Sedis censet Martinum. An tamen præcedentes omnes, qui Catalogo Episcoporum Moguntinensium inscribuntur, fuerint eius Sedis Episcopi, non liquet. De S. Ignatio Martyre aliqua diximus ad Vitam S. Ignatij Antiocheni Kalendis Februarij, in tractatu de Variis reliquiarum Translationibus num. 12, pag. 36. Quod huc spectat, arbitramur eodem modo apud Argentoratenses, Nemetes, Vangiones primis Christi seculis Episcopos fuisse, sed quorum nomina iniuriâ temporum perierunt.

Auctor Vitæ S. Deicoli, Lutrensis in Burgundiâ Abbat, quâ xviii Ianuarij ex Lutrensis membranæ edidimus, de S. Amando aliisque vrbis Argentoratensis Patronis circa annum MCCCCLXV hæc scripsit cap. 1: *Ciuitas Argentina, quæ vulgarico vocabulo Strasburch vocatur, exceptis Reliquis principalibus, proprios se gaudet habere Patronos, quos à Domino suscepit veræ fidei fundatores, & Diuini verbi prodigos seminatores, id est, Amandum, Iustinum, Arbogastum, Florentium, & alios nonnullos, quorum nomina in beati ordinis albo superna illa regio sine fine tenet coaxata. Hæc ibi. Agi autem de sanctorum Patronorum.*

norum.

norum Reliquiis, toto capite innuitur: in quo Floriaci monasterij dicuntur Patroni SS. Benedictus & Scholastica, urbis Sueffionensis S. Sebastianus Martyr, & sic de reliquis. Primus ergo fidei apud Argētoratēses fundator dicendus est senior Amandus, qui tribus integris seculis vixit ante S. Amandum Episcopum Traiectensem, quos indoctum vulgus non internoscit, dum illius facta huic tribuit. Nam Traiectensis Amādi Reliquias magnā cum veneratione in monasterio Elnonensi, idē S. *Amandi* vulgō appellato, semper fuisse adseruatas ex dictis vi Februarij constat. Amandus ergo, qui primus Argentoratensium Episcopus habetur, vixit seculo Christi quarto, atque, vt diximus, interfuit anno CCCXLVI Synodo Agrippinensi.

Secuti illum sunt in eadem Sede Episcopi, II *Iustus*, siue *Iustinus*, suprā in Actis S. Deicoli memoratus. III *Maximinus*. IV *Valentinus*. Hos quatuor eo ordine recenset Wymphelingus, additque *Sanctos adpellari, pingiq, cum diadematis, & credi inter Diuos receptos esse*. Est eidem v *Solarius*, quem cum præcedentibus Sanctum nominant Bruschius & Demochares: à quibus Solarij successor statuitur vi *Biulfus*, siue *Giulphus*. Sequentes hoc ferē ordine recensentur à Wymphelingo, Bruschio, Demochare, Guillimanno: VII *Magnus*, de insigni & nobilissimā prosapiā ortus. VIII *Garoinus*, *Gaorinus*, *Garinus*, aut *Baroinus*. IX *Landebertus*. X *Rodobaldus*, siue *Rathboldus*. XI *Magnebertus*, seu *Magnobertus*. XII *Labyolus*, *Laybolus*, *Laiublinus*, *Vbiolus*, siue *Vbelinus*. XIII *Gundoaldus*, *Gundoldus*, aut *Sundersholdus*. XIV *Aldus*, tempore Heraclij Imperatoris, inquit Wymphelingus, id est, tempore Chlotharij II, à quo DAGOBERTVS filius Austrasijs Rex datus est. XV *Gando*, (fortē S. Amandus Episcopus Traiectensis creditus) *vir clari ingenij*, vt ait Wymphelingus, aut, vt Bruschius, *vir eximie do-*

etus & sapiens. XVI *Vto, Vtho*, siue *Otho*. Addit Wymphelingus, *de horum patriâ, genere, vitâ, morte, sepulchris, nihil penè se offendere potuisse.* XVII *Ansoaldus*, quem Bruschius & Demochares aiunt à Rege Childerico constitutum esse. fortè attigerit primos eius annos. XVIII *Rotharius*, siue *Rodtharius*, què suprâ ostendimus *tempore Childerici Regis Austrasie*, & DAGOBERTI II in *Alfatiâ* regnantis floruisse: quo tempore S. Deodatum extruxisse monasterium Vallis-Galileæ vetusta diplomata demonstrant. Huius Deodati fuisse socios SS. Arbogastum & Florentium, monasteriorum Heiligenfortensis & Haselacensis fundatores, suprâ dictum est. Ex his XIX Episcopus fuit S. Arbogastus, à DAGOBERTO II filio S. Sigeberti ad eam dignitatem euectus. Successit XX Episcopus S. FLORENTIVS. Amborum tempora suprâ stabiliuimus. Quia tamen, quòd Fastis Sanctorum adscripti forent, in quibusdam Catalogis sunt primis Episcopis, qui & Sancti habentur, adiuncti, magna temporum, quibus reliqui floruerè, est facta perturbatio.

Sequitur XXI *VVigernus*, Gaspari Bruschio *VViggerus*. Hic, ut ait Heddo in suo testamento, *monasteriolum in Nigrâ-siluâ in Marchâ Etinheim, in loco nuncupante Monachorum-cellâ, super fluuiolo Vndusâ, de nouo suo opere edificauit in honore S. Mariæ semper Virginis, & S. Ioannis Baptiste, Sanctiq. Petri Apostoli & ceterorum Sanctorum: & monachos ibidem congregauit, & dedit ad ipsum locum aliquid de rebus S. Mariæ.* Addit dein Heddo, *se postea inuenisse ipsum monasteriolum antecessorum negligentia desolatum.* Qui istic taxatur, inquit Wymphelingus, est successor *VVigerni* XXII Episcopus *VVandelfridus*. Guillimannus post hunc *Hidolphum* ponit ab aliis omissum, fortè per errorem ex testamento Heddonis intrusum, qui dicti monasterij constituit *Abbatem virum reuerendissimum,*
nomine

nomine Hildolfum, nisi hic sit *Aulidulfus*, à Wymphelingo, Bruschio, Demochare post Heddonem recensitus, qui XXIII esse deberet. XXIV *Heddo*, siue *Etho*, aut *Ethico*, filius Ethiconis, fratris S. Odiliæ Virginis & Alsatia Comitis, natipatre Adalrico, siue Athicone, & matre Beresuindâ, sorore Reginae Bilichildis, vxoris Childerici Regis. Est autem dictus *Heddo*, siue *Etho* factus Argentoratensium Episcopus anno 1000XXXIV, quo etiam Carolus Martellus Frisiam vastauit, vti illa apud Hermannum Contractum coniunguntur. Zacharias Papa inter Episcopos Gallia & Germania, quibus epistolam VI, à Sirmondo tomo I Conciliorum Galliae relata, scripsit, *Heddum Strateburgensem* numerat. Edita est eadem epistola à Guillimanno in Heddone, Serario lib. 3 Rerum Moguntiacarum cap. 6, aliisque, sed vbiq; deest annus Pontificatus Zachariae cum Indictione. Sirmondus coniectat datam anno 1000XLIV; Baronius, Bucherius, Miræus aliiq; anno 1000XLVIII. Præfuit Ecclesiae S. Zachariae Papa ab anno 1000XLI ad annum 1000CLI, post quem diu superstes Heddo memoratum antè testamentum scripsit III *Idus Martij* regnante Pippino anno XI, Christi 1000CLX aut sequente: illud integrum edidit Guillimannus.

En vigintitres aut quatuor Episcopi, qui ab anno 000XLVI vsque ad annum 1000CLX per quatuor secula Ecclesiae Argentoratensi ab S. Amando, qui Synodo Agrippinensi interfuit, vsque ad Heddonem præfuerunt. Neque vlla earum Sedium, quarum Antistites dictæ Synodo anno 000XLVI adfuerunt, plures numerat vsque ad eos qui in citatâ Epistolâ Zachariae Papæ memorantur. Nam Rotomagenses referuntur *Eusebius* & *Reginfridus*, inter quos fuerunt Episcopi XXI. A S. *Servatio* vltimo Tungrensi ac primo Traiectensi, ad S. *Hubertum*, Traiecti sederunt Episcopi XX, post

eum Leodij *S. Florebertus*, ac dein *Fulcarius* in epistolâ *Zachariæ* memoratus. Apud Ambianenses inter *Eulogium* & *Rambertum* quindecim solùm Episcoporum supersunt nomina: quinque tantùm inter *Iessen* & *Dauidem* apud Spirenses. Eadem ferè reliquorum Episcopatum ratio est, quorum Episcopi aut in Synodo Coloniensi memorantur, aut in *Zachariæ* Papæ Epistolâ. Expensa à nobis accuratè singulorum successio, at ne cui fastidium creet, hîc omissa. Hortatur *S. Zacharias* Papa Episcopos Galliæ & Germaniæ in dictâ epistolâ, vt ministeriis suis constanter insistant cum *Bonifacio* Archiepiscopo Moguntino, Sedis Apostolicæ Vicario. Numerantur ante *S. Bonifacium* quadraginta Episcopi Moguntini, quorum vicesimum censi *Martinum*, in Synodo Coloniensi memoratum, suprâ diximus: à quo tempore per tria subsecuta secula alij viginti eidem Ecclesiæ præfuerunt.

Wormatiæ Vangionum vrbis Episcopus primus habetur *Victor*, qui eidem Synodo Coloniensi subscripsit. II *Amandus*, qui *S. Seruatium* Episcopum Tungrensem, cùm Româ rediret, magnificè suscepit. Transtulit dein *S. Seruatius* Sedem Episcopalem Tungris Traiectum, ibique mortuus est anno CCCLXXXIV. III Episcopus Vangionum habetur *Carolus*. IV *Crotoldus*. VIII *S. Rudpertus*, siue *Rupertus*, quem antiqua eius Acta xxvii Martij tradunt anno II *Childeberti* Regis *Austrasiorum*, Christi 10LXXVII, in *VVormatiâ* fuisse Episcopum, sed magnâ eiectam inturiâ, primum *Salisburgensem* Episcopum factum. x statuitur *S. Amandus* eius nominis II, anno regni DAGOBERTI I Regis *Austrasiorum* VI, Christi 10CXXVI aut sequente, de quo suprâ in DAGOBERTO I egimus. XII designatur *Geroldus* tempore *Carolomanni* ac *Pippini* & *Zachariæ* Papæ. Aliorum Episcoporum nomina intercidisse aiunt *Bruschius*

schius, Demochares, aliique Catalogorum Episcopaliū scriptores. Nos longè plures, quàm quinque ab iis recensitos, arbitramur fuisse: & conicere certò licet ex catalogo Episcoporum Moguntinorum & Argentoratensium, quæ vrbes Chunorum, Gothorum, Wandalorum, Alamannorum aliorumq; Christianæ religionis hostium persecutionē æquè passæ videntur. Eadem Episcoporum Spirensium ratio est, de quibus suprâ in DAGOBERTO I satis egimus.

V

*Archiepiscopi Treuirenses. S. Hildulphi et as, in-
q; Mediani monasterij regimine successores us-
que ad seculum XI.*

PRimaria Regum Austrasiorum ditio erat Belgica, cuius metropolis, Augusta Treuirorum. Sub hac Episcopales vrbes, Diuodurū Mediomatricorū ciuitas & Regum sedes, Tullum Leucorum, Verodunum. De harum vrbiū Episcopis, qui seculo septimo, DAGOBERTORVM præcipuè temporibus, floruerunt, pauca adnotamus. Browerus in illustri opere Annalium Treuirensium de illius ciuitatis Archiepiscopis agit, sed aliâ prorsus chronotaxi, cuius exactam rationem miramur à viro tanto neglectam. Initium regni DAGOBERTI apud Austrasios collocat ad annum 100XXVI, illique regna Neustriæ Burgundiæque adiuncta statuit ad annum 100XXXI; eo namque Chlotharium patrem mortuum & Remense Concilium sub Sonnatio habitum. Hoc nos Concilium suprâ retulimus ad annum 100XXIV aut sequentem. Ei interfuit *S. Modoaldus Treuirorum Episcopus*. Hunc tra-
dit